

Ý Nghĩa Của Hoa Sen Trong Phật Giáo

Là một trong tám biểu tượng của đạo Phật, hoa sen gắn liền với nhiều hoạt động, hình ảnh của Phật giáo. Ý nghĩa của hoa sen trong Phật giáo cũng tượng trưng cho những đức tính tốt đẹp mà con người hướng đến.

Hoa sen và truyền thuyết gắn liền với Phật giáo

Hoa sen là một loại hoa khá phổ biến trên thế giới, đặc biệt là các nước phương Đông. Tại Việt Nam, hoa sen cũng xuất hiện trong hầu hết các sự kiện văn hóa, tín ngưỡng, có mặt tại nhiều sự kiện đời sống như sinh nhật, lễ tết, khai trương, cưới hỏi.

Nhắc đến hoa sen, người ta cũng nhắc đến tâm linh, bởi vậy hoa thường được dùng trong thờ cúng hay dâng lên Đức Phật. Theo truyền thuyết, khi đức Thích - ca đản sinh, Ngài đi 7 bước và có 7 bông hoa sen đỡ chân ngài. Trong hình ảnh các vị Phật tổ, Bồ tát, hoa sen làm bảo tọa hay pháp bảo đã trở nên quen thuộc. Người ta dễ dàng tìm thấy những hình ảnh quen thuộc trên thế giới với các pho tượng Phật tọa trên đài sen, hình hoa sen trong đền chùa hay những quyển kinh Hoa Sen Phép Màu.

Hoa sen là một trong tám biểu tượng của Phật giáo. Ảnh: Internet

Từ hơn 5.000 năm trước, người Ai Cập cổ đại đã dùng sen trong các nghi thức tế lễ với sự sùng kính. Tại Ấn Độ - cái nôi của Phật giáo thì hình ảnh hoa sen vươn lên giữa đầm lầy được xem là biểu tượng cho sức mạnh tinh thần và giá trị đạo đức con người.

Tại Việt Nam, hoa sen cũng thường xuất hiện trong chùa chiền, hay gắn liền với hình ảnh các vị Phật, Bồ tát. Sự vươn lên mạnh mẽ đón ánh nắng mặt trời được ví như cái âm thanh tịnh, tu thành chính quả sau quá trình tu tập, thanh tịnh hóa.

Ý nghĩa của hoa sen trong đạo Phật

Trong đạo Phật, hoa sen đại diện cho 8 đặc tính của người tu Phật bao gồm: **Trừng thanh - Không nhiễm - Kiên nhẫn - Thanh lương - Viên dung - Ngẫu không - Hành trực - Bồng thực.**

Trừng thanh nghĩa là trong suốt. Có một đặc điểm rất lạ là những bông hoa sen mọc ở đâu, chỗ nước đó sẽ trở nên trong suốt. Bởi vậy, ý nghĩa hoa sen ở đặc tính này có nghĩa là ở đâu có Phật, ở đó sẽ có cuộc sống hạnh phúc, bình yên.

Hoa sen tượng trưng cho 8 đức tính quý báu của nhà Phật.

Không nhiễm tức là không bị ảnh hưởng bởi môi trường bên ngoài mà xấu đi, thích hợp với câu "gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn". Điều này có ý nghĩa Chư Phật vẫn luôn sinh hoạt trong dòng đời nhưng sẽ không bị các thói xấu ảnh hưởng đến tâm hồn.

Tính **kiên nhẫn** là một trong những đức tính quan trọng nhất của nhà Phật được biểu hiện trong hoa sen với quá trình sinh trưởng từ bùn lầy, gặp nhiều khó khăn, trắc trở. Nhưng với sự mạnh mẽ và kiên nhẫn, hoa sen vẫn vươn lên trên mặt nước và tỏa ngát hương.

Thanh lương thể hiện tinh thần vượt khó khăn của Chư Phật cũng như hoa sen không nở vào mùa xuân ấm áp mà lại sinh trưởng và nở vào mùa hè nóng gắt và khắc nghiệt. Dù vậy, hoa sen lại mang đến cho đời những giá trị tốt đẹp cũng như Phật luôn mang đến nguồn động viên, tươi mát những tâm hồn.

Viên dung nghĩa là vô tư vì đại cuộc, không vì tư lợi trước mắt mà bỏ đi lòng từ bi thiện lành. Hoa sen từ lúc nở đến lúc tàn luôn như vậy, không bị ong bướm quấy rầy như chính đức tính viên dung vô hại cần có của mỗi người.

Ngẫu không nghĩa là không để bụng, chấp nhặt chuyện đời. Đây chính là đức tính "hỷ, xả" trong giáo lý của Phật. Hoa sen mặc dù thẳng tắp nhưng bên trong rỗng như từ bỏ những buồn khổ, toan tính, chỉ giữ lại bản tâm lương thiện của mình.

Hành thực chỉ sự ngay thẳng trong đức tính của chư Phật. Hoa sen với hình ảnh vươn lên thẳng tắp chính là biểu tượng cho đức tính ấy.

Bồng thực là một đặc điểm duy nhất chỉ có ở hoa sen chính là hoa và quả cùng xuất hiện giống như gieo nhân nào gặp quả nấy trong đạo Phật.

Những kiến trúc lấy cảm hứng từ hoa sen trong Phật giáo

Có thể nói, hình ảnh Hoa sen đã gắn liền với Phật giáo từ thuở khai sinh cho đến bây giờ. Các công trình và ứng dụng của hình ảnh này vẫn luôn là niềm cảm hứng của nhiều kiến trúc sư, nhà thơ, nhà văn, các nhà chế tác nghệ thuật.

Chùa Một Cột- một trong những công trình nổi tiếng lấy cảm hứng từ hoa sen gắn liền với đạo Phật

Tại Việt Nam ngoài thơ ca, nhạc họa, hoa sen trong Phật giáo có rất nhiều công trình nổi tiếng như Chùa Một Cột, Tháp Cửu phẩm liên hoa ở chùa Bút Tháp, Bắc Ninh hay Chùa Tây Phương, Hà Nội có các đầu cột được làm thành hình bông hoa sen... Ngoài ra, hình ảnh hoa sen cũng được chế tác làm tranh treo tường hợp phong thủy, hoặc có thể làm quà tặng. Có thể kể đến như tranh hoa sen mạ vàng được chế tác tỉ mỉ và tinh xảo để bài trí trong phòng khách, hay các mô hình hoa sen pha lê, hoa sen vàng dâng lên Phật dịp lễ, Tết...

Tranh hoa sen mạ vàng là tranh treo tường được nhiều người Việt ưa chuộng

Có thể thấy, hoa sen là loài hoa mang trong mình biểu trưng của Phật giáo, mang ý nghĩa tốt đẹp về đạo đức, trí tuệ của những người tu Phật. Đây cũng là những hình ảnh mà con người có thể nhìn vào để cảm nhận sự thanh thản, bình yên giữa những xô bồ của cuộc sống.

Chế Ngâm

Nguồn: <https://ecolotus.vn/blogs/news/y-nghia-cua-hoa-sen-trong-phat-giao>

www.thienquan.net